

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luennot alkoivat syyskuun 3 p:nä Kulmakoulussa, Meritullink. 33. Johtaja puhui aiheesta *Ruusu-Ristin tehtävä* ja tulee vielä parina sunnuntaina, syyskuun 10 ja 17 p:nä, puhumaan ennen matkalle lähtöään. Sitten lokakuusta lähtien esitelmät taas jatkuvat säännöllisesti, eri puhujien esiintyessä esitelmöitsijöinä.

Agronomi Woldemar Thesleff, vanha teosofi, mukana Ruusu-Ristissä sen perustamisesta saakka, alusta lähtien Ruusu-Ristin Neuvoston jäsen, jalomielinen auttaja ja ruusuristolaisen työn tuki, siirtyi heinäkuun lopulla, kauan kamppailtuaan heikkeneviä ruumiin voimia vastaan, parempaan ja kirkkaampaan personalliseen elämään. Hänen ruumiinsa siunaus tapahtui Helsingin Krematoriokappelissa sunnuntaina heinäkuun 23 p:nä. Se toimitettiin kokonaan Ruusu-Ristin merkeissä R. R:n Johtaja siunasi fyysiset jäännökset ja puhui sitten sielun kokemuksista kuoleman jälkeen, tulkiten erikoisesti vasta poissiirtyneen vainajan tunteita ja ajatuksia. Ylevä musiikki piti läsnäolevain mielet korkeassa vireessä, seppelten tulva oli runsas ja monen huulilta kuului kaipauksen ja kiitoksen sana.

Ruusu-Ristin johtaja lähtee pitkälle Amerikan-matkalleen syyskuun 23 p:nä. Pari päivää ennen sitä on jäähyväislooshikokous Helsingissä.

Politiikan ja uskonnon suhde herätti kuluneena kesänä tavallista enemmän mielipiteiden vaihtoa sanomalehdistössä. Eduskuntavaalien tulos osoitti, että papiston osanottoa poliittiseen elämään toistaiseksi vielä pidetään luonnollisena, mutta itse vaalitaistelun aikana kuului monelta suunnalta ääniä, jotka vaativat papeilta, ellei suorastaan politiikasta kieltäytymistä, niin ainakin tavalla tai toisella määriteltyä tasapuolisuutta. Seuraavassa eräitä mainintoja allekirjoittaneen tapaamista kirjoituksista.

Suomen Sosialidemokraatissa (n:o 167, 23. 6. 33) esitti nimimerkki „Kirkon jäsen“ kirjoituksessaan „Pappi ja politiikka“ eräitä kysymyksiä pastori Elias Simojoen „Ajan Suunnassa“ olleen samannimisen artikkelin johdosta.

Helsingin Sanomissa (n:o 153, 11.6. 33) esitti nimimerkki H. E. „Avoimen kysymyksen maan papistolle“ todeten m.m.: „Onko ihme, jos kansan uskonnolliset käsitteet menevät sekaisin, kun on huomattavissa asemassa olevia pappeja, jotka unohtavat sen miehen opin, josta kirkossa saarnaavat ja jonka oppiin koko kristillisyyks perustuu. Niin kauan kuin jokunen pappi kulkee kansan keskuudessa kylvämässä vihaa toisia

kansalaisia vastaan, niin kauan myöskin teidän vaikutusvaltanne kansan keskuudessa laskee, olkoon sitten kysymyksessä uskonnolliset tai maalliset asiat. Onko ketään pappia kanssani samaa mieltä näissä asioissa? Jos on, niin tunnustakaa se”.

Kysymys aiheutti samassa lehdessä (n:o 160, 18. 6.) julkaistun vastauksen, jonka oli kirjoittanut papiston jäsen Antti J. Rantamaa. Linaan tästä kolmatta palstaa pitkästä kirjoituksesta otteen:

„Tunnustaa täytyy, että nuo kysymykset ovat meille papeille tiukkoja kysymyksiä. ja varmasti aiheellisia. Olen monesti keskustellut pappisveljien kanssa, jotka ovat kannattaneet sitä ajatusta, että kirkkokansan lehden „Kotimaan“, pitäisi toimituttaa tästä asiasta kiertokysely yli maan, jotta seurakuntalaiset ja maan vakaa kristikansa saisivat julkisesti tietää, mitä linjaa heidän sielunpaimenensa tässä päivän suurkysymyksessä kannattavat. Se ei olisi pappien vetämistä pahassa huudossa olevaan politiikkaan, vaan julkinen tilinteko todella tärkeässä asiassa. Sillä sen jokainen pappi tietää, että joka puolella Suomea käydään tuskallisia keskusteluja juuri näistä kysymyksistä, ja kirkonmiesten asema on arvoton, jopa uhattu, jos heidän ympärilleen muodostuu se huuto, että he eivät uskalla esittää mielipidettään päivän ulvonnan edessä. Väitän, että juuri tämä nurja käsitys on jo nyt tehnyt meistä papeista seurakuntalaistemme silmissä suuria raukkoja ja tutisevia pelkureita, jotka vain hokevat epäajanmukaisia kaavojaan ja tallaa vanhoja latuja hengettömien seremonioiden toistamisessa, mutta eivät kykene sovelluttamaan evankeliumin väkevästi pursuavaa siunauksien tulvavirtaa nykyajan kiihkeän elämän huutavaan janoon. Ja on rehellistä meidän pappien tunnustaa, että tarpeettomia me olemme, jos me jäämme seisomaan loistavasti rakennettujen temppeliumme korkeihin saarnatuoleihin ja katselemme sieltä, ylhäisyydestämme, kun elämä, suuri ja väkevin vedoin etenevä Elämä, käy kirkonporttiemme ohitse – saamatta vartijoilta kuulla, miten aika kuluu ja mikä on Vuorisaarnan Opettajan sana kärsivälle, syntiä tekeväälle ja tuskissaan kiemurtelevalle nykypolven ihmissuvulle, jonka käytännölliset kysymykset ovat perustavasti toiset kuin Mooseksen ajan korpikansan tai Paavalinajan alkuseurakunnan, vaikka kuolematon sielu ijäisyystarpeineen onkin edelleen aina sama. Kirkko, joka ei näe eikä tunne ajan tarpeita, on vanhoillinen ja tarpeeton . . . „ – Yhtenä seurauksena papiston harjoittamasta vihan kylvöstä kirjoittaja uskoo olevan joukkoeroamisien Suomen kirkosta.

Kansallisen Edistyspuolueen Vaalilehti (n:o 2. 27. 5) julkaisi saarnan, jonka kirkkoherra Väinö Havas oli 14. 5. pitänyt Haapaveden kirkossa sikäläisen IKL:n kokoustilaisuuden yhteyteen järjestetyssä juhlanjumalanpalveluksessa. Saarnan aiheena oli Matt. 5: 8-9: „Autuaita ovat puhdassydämiset sillä he saavat nähdä Jumalan. Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät on kutsuttava Jumalan lapsiksi“. Saarna loppui seuraavasti:

„Me toivomme niitä kaikkiin yhteiskuntaluokkiimme, jokaiseen isänmaalliseen, valtiolliseen puolueeseen. Me toivomme siihen liikkeeseen, joka on ottanut itselleen kauniin nimen: isänmaallinen kansanliike. Kun tämä toivomme toteutuu, on Suomessa kevät ja kevättä seuraa Jumalan siunaama kesä. Työmies-veli, talonpoika-veli, virkamies-veli ponnistelevat silloin toisiaan tukien näillä pohjoisilla karuilla mailla. He kantavat toinen toisensa kuormaa, sitä, joka monasti niin näännyttävä on, ja niin Kristuksen lakia täyttävät. Se laki on rakkaus.“

Suomen Sosialidemokraatti (n:o 173, 1. 7.) paheksuu artikkelissaan „Vaalitaistelu ja uskonto“ uskonnon käyttöä vaalitaisteluaseena mainiten m.m.:

Sosialidemokratian suhde uskontoon on itse asiassa paljon myönteisempi kuin niiden, jotka kaikin keinoin koettavat pakottaa muut ihmiset omaksumaan oman uskonnollisen käsityksensä. Se, että tälle annetaan arvoa myös vilpittömästi uskonnollisella taholla, käy selville m.m. siitä, että järjestyneiden sosialidemokraattien riveissä on useita, joiden koko elämä ja toiminta, myös heidän liittymisensä sosialidemokratiaan, on ollut uskonnollisen peruskatsomuksen määräämä. Tällaisia henkilöitä on paljon Suomessakin, puhumattakaan Englannista, jossa monilla sosialidemokratian johtavina miehillä on huomattu paikka julkisessa uskonnollisessa elämässä“.

Samassa lehdessä ilmestyi V. Kivisalon kirjoitus „Kapitalismin suhde kristinuskoon“ n:oissa 178, 179 ja 182 ja Turun Sanomissa kirjoitti Väinö Merivirta heinäkuun puolivälissä uskonnon käyttämisestä poliittisena aseena. Puolueettomassa „Ajassa“ (n:o 148) oli Jorma Partasen kirjoitus „Pappi ja politiikka“, johon pastori Onni Eerikäinen vastasi (n:o 157).

Kysymys papiston ja uskonnon suhteesta politiikkaan odottaa edelleen käytännöllistä ratkaisuaan.

J.Ptn.

Viisauden Mestarien kirjeitä. Filosoofiset ja tietopuoliset opetukset y.m. Koeaika ja tsleelakausi. Hinta nid. 200: —, sid. 230: —. Helsinki, *Mystica* Kaisaniemenkatu 7, puh. 23125.

Kaikkien jäsenten huomioon!

Helsinkiläisille looshijäsenille! Jotta voitaisiin olla varmat, että kokouskutsut eivät joudu vääriin käsiin, määrätään täten, että *jokaisen helsinkiläisen* looshijäsenen on syyskuun 15 pv:ään mennessä ilmoitettava nykyinen osoitteensa looshiinsa sihteerille. Kutsut lähetetään vain niille, jotka täten ovat ilmoittaneet tarkistetun osoitteensa.

Kaikkien seuran jäsenten on samoin viipymättä ilmoitettava Hallituksen sihteerille osoitteenmuutoksensa.

Ruusu-Ristin ryhmien ja jäsenten huomioon! Koska Johtajan monistettujen sunnuntai-esitelmien tähänastinen lähetystapa maaseudulle on osoittautunut hankalaksi ja epäkäytännölliseksi, on Ruusu-Ristin Hallitus antanut allekirjoittaneen tehtäväksi tästä lähtien huolehtia niiden lähettämisestä ja säilyttämisestä.

Tämän johdosta pyydän niitä henkilöitä tai ryhmiä, joilla on hallussaan Johtajan aikaisempia esitelmiä, palauttamaan ne *ensitilassa* allekirjoittaneelle. Suurin osa useampien vuosien esitelmiä onkin palauttamatta, joten on erittäin tärkeätä, että kaikki esitelmät saadaan tänne Helsinkiin säilöön, jotta ne eivät joudu kadoksiin.

Vastaisuudessa haluttavat esitelmät voidaan siis tästä lähtien tilata allekirjoittaneelta (ilman tilausta ei siis enää lähetetä) ja lähetetään korkeintaan neljä esitelmää yhtä aikaa samalle tilaajalle. Palautuksen tulee tapahtua viimeistään kuukauden kuluttua allekirjoittaneelle, jolloin myöskin esitelmistä perittävän maksun Smk. 10:— kappaleelta, tulee seurata palautusta. Veljellisin terveisin Jaakko Kuusisaari, os. Helsinki, Siltasaarenk. 18 C 29.